Rada
Európskej únie

V Bruseli 19. novembra 2026
(OR. en)

15402/26

EDUC 438
DIGIT 290
JEUN 242
SOC 715
EMPL 416
TELECOM 530

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady o zručnostiach a kompetenciách potrebných na interakciu s umelou inteligenciou (AI)

Delegáciám v prílohe zasielame uvedené závery, ktoré Rada (vzdelávanie, mládež, kultúra a šport) schválila na zasadnutí 19. novembra 2026.

PRÍLOHA

Závery Rady o zručnostiach a kompetenciách potrebných na interakciu s umelou inteligenciou (AI)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

PRIPOMÍNA politický kontext v súvislosti s európskym vzdelávacím priestorom a jeho úplným dokončením, ako aj dokumenty prijaté v rámci Únie v oblasti digitálneho vzdelávania, digitálnych zručností a kompetencií a umelej inteligencie.

UVEDOMUJE SI, že:

1. rýchly a postupujúci vývoj v oblasti AI a technológií AI má vplyv na každodenný život občanov a stáva sa jeho súčasťou;

2. AI a technológie AI majú potenciál priniesť množstvo výhod a zmeniť spôsoby prístupu k poznatkom a ich reprezentácie, a tiež ako sa učíme a vyučujeme na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy;

3. zvyšuje sa tlak na to, aby sme sa vysporiadali s rýchlo sa rozvíjajúcimi digitálnymi kapacitami a kapacitami umelej inteligencie tým, že sa zabezpečí, aby boli všetci občania vybavení zručnosťami a kompetenciami potrebnými na pochopenie a používanie AI a technológií AI, ako aj na kritickú a zodpovednú interakciu s nimi, a to spôsobom primeraným veku;

4. AI a technológie AI priniesli mnohé výzvy aj do oblasti vzdelávania a odbornej prípravy; medzi tie hlavné patrí potreba zabezpečiť, aby vzdelávacie výstupy boli naďalej zmysluplné, aby sa zachovala akademická integrita, ochránili základné ľudské kognitívne procesy a aby sa vynaložilo úsilie na posilnenie digitálnej suverenity;

5. medzi ďalšie výzvy patrí potreba zabezpečiť, aby sa pri používaní AI postupovalo eticky, zodpovedne, transparentne, udržateľne a inkluzívnym spôsobom zameraným na človeka, pričom sa má zabezpečiť plné dodržiavanie základných práv a zmiernenie škodlivých skreslení, ako aj potreba obohatiť proces učenia, čo si vyžaduje neustále vyhodnocovanie;

6. AI a technológie AI menia podobu mnohých povolaní a kariérnych dráh a ich výsledkom sú aj nové, vznikajúce a vyvíjajúce sa odvetvia, ktoré si vyžadujú kvalifikovanú a špecializovanú pracovnú silu;

7. v celej Únii to podnietilo úvahy o učebných plánoch, vzdelávacích programoch a metódach výučby a hodnotenia, ktorých súčasťou sú aj nové príležitosti na pedagogickú inováciu a personalizáciu vzdelávania.

DOMNIEVA SA, ŽE ZRUČNOSTI A KOMPETENCIE V OBLASTI AI

8. majú rôznorodý charakter, pričom stále vznikajú a stále sa vyvíjajú a vymedzujú;

9. vychádzajú z existujúcich digitálnych zručností, ako aj prierezových kompetencií, kritického myslenia, etického povedomia, zodpovedného rozhodovania, empatie a iných sociálno-emocionálnych zručností, ako aj tvorivosti a odolnosti;

10. spájajú digitálnu kompetenciu vrátane dátovej a mediálnej gramotnosti a chápania algoritmov a schopnosť kriticky zhodnotiť a interpretovať vplyvy, výstupy a obmedzenia AI a technológií AI;

11. zahŕňajú nové zručnosti, ako napríklad zadávanie promptov, kritické hodnotenie a overovanie výstupov generovaných AI, využívanie AI na formuláciu a riešenie problémov, vytváranie, navrhovanie a formovanie AI, schopnosť rozpoznať, kedy AI nepoužiť, ako aj chápanie vplyvu AI a technológií AI na spoločnosť a životné prostredie;

12. sa musia rozvíjať spôsobom primeraným veku vo všetkých fázach života a sú relevantné pre všetky úrovne a typy vzdelávania a odbornej prípravy;

13. sú dôležité na to, aby mali občania prístup na meniaci sa trh práce, ktorý reaguje na využívanie AI a technológií AI, zapájali sa doň a prispôsobovali sa mu;

14. si vyžadujú nepretržitú reflexiu, spoluprácu a dialóg medzi tvorcami politík, vzdelávajúcimi sa osobami, pedagógmi, poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy, výskumnými inštitúciami, sociálnymi a hospodárskymi partnermi a všetkými relevantnými zainteresovanými stranami s cieľom uľahčiť hodnotenie založené na dôkazoch, výmenu najlepších postupov a podporu spoločnej zodpovednosti.

ZDÔRAZŇUJE význam nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 (ďalej len „akt o AI“), ktorým sa stanovuje rámec pre bezpečné, etické a dôveryhodné používanie AI, a to aj vo vzdelávaní a odbornej príprave.

DÁVA DO POZORNOSTI digitálnu suverenitu a strategickú autonómiu, ktoré sú pre Európu nevyhnutné, pričom konštatuje, že je rozhodujúce znižovať závislosť spojenú s nástrojmi a technológiami AI vyvinutými mimo Európy, a to aj v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy.

VÍTA

15. piatu verziu európskeho rámca digitálnych kompetencií DigComp 3.0 (2025), v ktorej sa zohľadňujú dôsledky pre zručnosti súvisiace s aktuálnymi a vznikajúcimi digitálnymi technologickými trendmi vrátane AI;

16. Posilnenie postavenia vzdelávajúcich sa osôb vo veku umelej inteligencie: rámec gramotnosti v oblasti AI pre primárne a sekundárne vzdelávanie (2026, OECD/Európska únia), ktorý poskytuje rámec pre rozvoj zručností a kompetencií súvisiacich s AI v celom primárnom a sekundárnom vzdelávaní a podporuje spoločné chápanie vedomostí, zručností a postojov, ktoré vzdelávajúce sa osoby potrebujú na interakciu s AI, na jej vytváranie, riadenie a formovanie vo vzdelávaní, v práci a spoločnosti.

ZHODLA SA na tom, že

17. je naďalej potrebné, aby sa na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy primerane a zodpovedne zohľadňoval vývoj a používanie AI a technológií AI, a aby sa na tento vývoj a používanie takýmto spôsobom reagovalo;

18. na podporu rozvoja zručností a kompetencií, ktoré občania potrebujú v súvislosti s AI a technológiami AI, je potrebný koherentný prístup založený na dôkazoch;

19. výučba a učenie sa na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy by mali byť naďalej zamerané na človeka a že je potrebné venovať pozornosť potenciálnym negatívnym vplyvom AI a technológií AI, ako je nadmerná závislosť od nástrojov umelej inteligencie, mylné informácie, dezinformácie a využívanie obsahu s nekalými úmyslami, kybernetické šikanovanie, algoritmické skreslenia, diskriminácia, straty vo vzdelávaní, kognitívne odľahčenie, obavy týkajúce sa ochrany údajov a súkromia, ohrozenie akademickej integrity, ako aj sociálne a environmentálne vplyvy;

20. pozornosť by sa mala venovať zodpovednému, bezpečnému a transparentnému používaniu údajov v súlade s právnymi predpismi Únie o ochrane údajov, pričom je potrebné, aby občania chápali dôsledky zdieľania údajov s AI a technológiami AI;

21. zabezpečenie dostatočnej úrovne gramotnosti, a úrovne v matematike a prírodných vedách pre všetkých je základom pre každé ďalšie vzdelávanie; tento základ umožňuje vzdelávajúcim sa osobám získavať širšie aj špecializovanejšie kompetencie, a to aj v oblasti AI;

22. vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve sú dôležité pri podpore včasného rozvoja kritického myslenia a ďalších základných zručností, ktoré sú nevyhnutné na to, aby interakcia detí a mladých ľudí s digitálnymi technológiami a AI bola bezpečná a efektívna, a to aj neskôr, v staršom veku;

23. školské vzdelávanie zohráva dôležitú úlohu pri rozvoji zručností a kompetencií súvisiacich s AI a technológiami AI s cieľom podporovať vzdelávajúce sa osoby spôsobom primeraným ich veku, aby ich interakcia s AI bola zodpovedná, bezpečná a etická a aby ju takýmto spôsobom vytvárali, riadili a formovali, a zároveň rozvíjali svoje digitálne kompetencie;

24. rodičia, opatrovatelia a rodiny zohrávajú veľmi dôležitú úlohu pri podpore detí a mladých ľudí, aby získavali počiatočné zručnosti a kompetencie v oblasti AI a aby chápali príležitosti a riziká digitalizácie;

25. vzhľadom na vplyv AI a technológií AI na mnohé disciplíny môžu vzdelávacie programy v oblasti vysokoškolského vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy (OVP) a vzdelávania dospelých podporiť všetky vzdelávajúce sa osoby pri rozvoji zručností a kompetencií potrebných na účinné a zodpovedné využívanie AI a technológií AI;

26. vysokoškolské vzdelávanie a OVP zohrávajú dôležitú úlohu pri rozvoji pokročilých digitálnych zručností potrebných pre nové, vznikajúce a vyvíjajúce sa povolania a kariérne dráhy v odvetviach, ktoré využívajú technológie AI a majú značný význam pre inovácie a konkurencieschopnosť;

27. inštitúcie vysokoškolského vzdelávania zohrávajú vedúcu úlohu pri rozvoji výskumu, ktorý prispieva k ďalšiemu vývoju bezpečnej a spoľahlivej AI a technológií AI, podporuje inovácie s cieľom využiť konkurenčné výhody, ktoré môže umelá inteligencia ponúknuť, a ktorý vyhodnocuje spoločenské, environmentálne a hospodárske vplyvy AI a technológií AI;

28. v kontexte, v ktorom je AI široko dostupná, je potrebné zamyslieť sa nad postupmi hodnotenia na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy, aby sa zabezpečilo zachovanie vzdelávacích výstupov a akademickej integrity;

29. celoživotné vzdelávanie vrátane vzdelávania dospelých je nevyhnutné na to, aby všetci občania mohli získavať ďalšie poznatky o AI a technológiách AI a v reakcii na technologické zmeny mohli rozvíjať svoje zručnosti a kompetencie, a to aj prostredníctvom zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, ako aj prostredníctvom flexibilných, agilných a krátkych kurzov, ako sú napríklad kurzy zamerané na mikrocertifikáty;

30. skúsenosti s neformálnym vzdelávaním a informálnym učením sa môžu prispieť k rozvoju zručností a kompetencií relevantných pre AI a technológie AI, pokiaľ ide o občanov všetkých vekových kategórií.

ZDÔRAZŇUJE, že

31. sú potrebné cielené opatrenia na posilnenie zručností a kompetencií v oblasti AI a technológií AIpre všetkých občanov vo všetkých fázach života, a najmä pre občanov s nízkou úrovňou digitálnych zručností;

32. sú potrebné inkluzívne prístupy, ktoré občanom bez ohľadu na pohlavie, vek, rôzne potreby, geografickú polohu alebo sociálno-ekonomické zázemie umožnia zapojiť sa do vzdelávacích príležitostí súvisiacich s AI, a to aj odstraňovaním prekážok súvisiacich s prístupnosťou, mobilitou, účasťou a jazykom a zmierňovaním rizika prehlbovania digitálnej priepasti alebo iných existujúcich nerovností;

33. pretrváva potreba podporovať duševnú pohodu a digitálnu rovnováhu, ktorá občanom umožní vybudovať si zdravý a zodpovedný vzťah k AI a technológiám AI;

34. celoživotné poradenstvo sa musí vyvíjať v kontexte AI a technológií AI a zároveň zostať zamerané na človeka, aby občanom pomohlo prijímať informované rozhodnutia o možnostiach vzdelávania, napĺňaní osobného potenciálu a kariérnych dráhach;

35. v rámci počiatočného vzdelávania a odbornej prípravy a kontinuálneho profesijného rozvoja je potrebné podporovať učiteľov, školiteľov, pedagógov a vedúcich pracovníkov, aby sa prispôsobili technologickým zmenám bez ohľadu na úroveň ich digitálnej pripravenosti, získali dostatočnú úroveň gramotnosti v oblasti AI vrátane pochopenia príležitostí, rizík a potenciálnych škôd spojených s AI a technológiami AI, využívali AI na zlepšenie svojich pedagogických postupov a podporovali získavanie zručností a kompetencií v oblasti AI a technológií AI;

36. poskytovatelia vzdelávania a odbornej prípravy potrebujú podporu pri vypracúvaní a vykonávaní politík v oblasti používania AI a technológií AI, a to aj v otázkach, ako sú akademická integrita, plagiátorstvo, autorské práva, transparentnosť, zverejňovanie informácií o používaní AI, správa, ľudský dohľad, bezpečnosť, súkromie a etické otázky;

37. vzhľadom na rýchle tempo zmien v oblasti AI a technológií AI je v kontexte celkovej konkurencieschopnosti Únie nevyhnutné identifikovať a predvídať vývoj potrebných zručností vrátane pokročilých digitálnych zručností a reagovať naň.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, aby:

38. uplatňovali súdržný a inkluzívny prístup založený na dôkazoch s cieľom podporiť rozvoj zručností a kompetencií, ktoré občania potrebujú v kontexte AI a technológií AI, a to prostredníctvom pokračujúcej reflexie, výmeny najlepších postupov, spolupráce a dialógu medzi tvorcami politík a všetkými relevantnými zainteresovanými stranami;

39. využívali príslušné existujúce nástroje EÚ, ako je rámec gramotnosti v oblasti AI pre primárne a sekundárne vzdelávanie DigComp 3.0 a aktualizované Usmernenia pre pedagógov týkajúce sa etického používania AI a údajov pri výučbe a vzdelávaní, keď pripravujú a aktualizujú vnútroštátne a/alebo regionálne učebné plány, rámce a programy vzdelávania a hodnotenia, ktoré zahŕňajú zručnosti a kompetencie potrebné pre prácu s AI;

40. podporovali učiteľov, školiteľov, pedagógov a vedúcich pracovníkov, aby rozvíjali dostatočnú úroveň gramotnosti v oblasti AI a aby sa dozvedeli o získavaní zručností a kompetencií pre AI a technológie AI umelej inteligencie v rámci počiatočného vzdelávania a odbornej prípravy a kontinuálneho profesijného rozvoja; nabádali ich, aby využívali príležitosti, ktoré AI ponúka, a prijímali informované rozhodnutia o využívaní AI tam, kde zlepšuje pedagogiku a zohľadňuje potreby vzdelávajúcich sa osôb a ich stupeň rozvoja;

41. poskytovali podporu a usmernenia školám a poskytovateľom vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti rozvoja zručností a kompetencií súvisiacich s AI a technológiami AI spôsobom primeraným veku; ako aj v oblasti prípravy a vykonávania politík prostredníctvom celoinštitucionálnych prístupov zameraných na využívanie AI a technológií AI, ktorými sa ochráni aktívna úloha človeka, inklúzia, rovnosť a duševná pohoda;

42. nabádali poskytovateľov OVP a vysokoškolského vzdelávania, aby aktualizovali existujúce a vyvinuli nové vzdelávacie programy pre pokročilé znalosti, zručnosti a kompetencie v oblasti AI a technológií AI, ktoré sú potrebné pre nové a vyvíjajúce sa povolania a kariérne dráhy;

43. podporovali prístup zameraný na celoživotné vzdelávanie s cieľom umožniť občanom všetkých vekových kategórií získať zručnosti a kompetencie v oblasti AI a technológií AI, a to aj prostredníctvom zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, ako aj flexibilných, agilných a krátkych kurzov, ako sú napríklad kurzy zamerané na mikrocertifikáty;

44. zvážili začlenenie AI a technológií AI vrátane gramotnosti v oblasti umelej inteligencie a pokročilých digitálnych zručností do prípravy vnútroštátnych a regionálnych plánov zameraných na zručnosti;

45. vyhodnotili vplyv AI a technológií AI na vzdelávanie a odbornú prípravu na všetkých úrovniach vrátane vplyvu na existujúce nerovnosti, napríklad na základe rodu, zdravotného postihnutia, sociálno-ekonomického zázemia a geografickej polohy, pričom sa podľa možnosti využijú existujúce údaje a hodnotiace nástroje;

46. plne využívali existujúce fondy, nástroje a programy spolupráce EÚ, rámce a usmernenia na podporu vývoja a reforiem súvisiacich so zručnosťami a kompetenciami v oblasti AI a technológií AI a spolupracovali na vývoji riešení vrátane tých, ktoré využívajú európske možnosti s otvoreným zdrojovým kódom.

VYZÝVA EURÓPSKU KOMISIU, aby v rámci svojich právomocí a v súlade so zásadou subsidiarity:

47. uľahčovala spoluprácu, výmenu osvedčených postupov a politík a budovanie kapacít relevantných zainteresovaných strán, pokiaľ ide o prístupy k AI zamerané na človeka vrátane zručností a kompetencií pre AI a technológie AI a spolupracovala s členskými štátmi na svojich plánovaných činnostiach v oblasti zručností a kompetencií pre AI a technológie AI;

48. posilnila dôkazovú základňu, s osobitným dôrazom na vzdelávacie výstupy, vplyv AI a technológií AI na všetky úrovne a typy vzdelávania a odbornej prípravy, a to aj spoluprácou s ďalšími medzinárodnými organizáciami, ako sú OECD, UNESCO a Rada Európy;

49. podporovala nástroje ako rámec gramotnosti v oblasti AI DigComp 3.0 pre primárne a sekundárne vzdelávanie a aktualizované Usmernenia pre pedagógov týkajúce sa etického používania AI a údajov pri výučbe a vzdelávaní ako zdroje na podporu tvorby politík v členských štátoch, ako aj medzi učiteľmi, školiteľmi, pedagógmi a vedúcimi pracovníkmi a poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy;

50. prijala kroky na nadviazanie na rámec gramotnosti v oblasti AI pre primárne a sekundárne vzdelávanie s cieľom pripraviť rámce gramotnosti v oblasti AI pre občanov v ďalších fázach života;

51. pokračovala v práci a šírení zdrojov s cieľom podporiť etické, zodpovedné, inkluzívne, bezpečné a transparentné používanie AI nástrojov vo vzdelávaní a odbornej príprave, ktoré udrží krok s tempom zmien a podporí občanov vo všetkých fázach ich života;

52. naďalej rozvíjala a ponúkala relevantné príležitosti na odborné vzdelávanie pre učiteľov, školiteľov, pedagógov a vedúcich pracovníkov, napríklad prostredníctvom sietí partnerského učenia a komunít praxe vrátane európskeho centra digitálneho vzdelávania, Európskej platformy školského vzdelávania a Elektronickej platformy vzdelávania dospelých v Európe (EPALE);

53. pripravovala a vykonávala iniciatívy v spolupráci s členskými štátmi s cieľom zlepšiť pripravenosť Európy na budúcnosť, podporiť ich pri adaptácii na AI a technológie AI, a aby zvážila vypracovanie politických iniciatív na testovanie, hodnotenie a rozširovanie inovatívnych prístupov k účinnej, bezpečnej a zodpovednej integrácii AI do vzdelávania a odbornej prípravy, a to aj prostredníctvom európskych možností s otvoreným zdrojovým kódom.